దర్పణం

పడమటి కొండమీద, ఎర్రజీరలుగా మిగిలి పోయిన ఆ కాస్త వెలుతురూ కూడా అంతరించడంతో లోకం పూర్తిగా చీకటి గొంతులోకి జారుకుంటుంది. వెలుతుర్ని మింగుతూన్న చీకటికి సాయం, ఆకాశంలో అక్కడక్కడ నల్లని మబ్బులు కూడా వ్యాపించసాగాయి.

అప్పుడే ఆకాశంలో ఓ చుక్క మెరిసింది. పొలం గట్టు మీద కూర్చుని ఆకాశంవైపు యెంతో ఆత్రంగా చూస్తోన్న మాధవయ్య కళ్ళు కూడా ఆ చుక్కని చూసేసరికి మెరిశాయి. మిలమిలా మెరుస్తున్న ఆ చుక్కే తన 'చుక్కి' అని మాధవయ్య నమ్మకం! అనుమానం లేదు. ఆ చుక్కలో తన చుక్కి ఎన్నిమార్లో కనిపించింది. ఓ మారు వయ్యారాలు పోతూ, మరోమారు ముద్దుగా మూతి తిప్పుతూ ఇంకోసారి ఎగిరే పైటని అదిమి పట్టుకుంటూను.

అందుకే ఆ చుక్కకోసం మాధవయ్య పగలంతా వేచి వుండడం.

నిజానికి మాధవయ్యకి పగలంతా చీకటే!

చీకటిపడి, ఆకాశంలో మిల మిలా మెరుస్తూ ఆ చుక్క కనిపించాకే అతని బ్రతుకులో ఒక సన్నని వెలుగు కిరణం,

అతని హృదయంలో ఒక నల్లని కాంతిరేఖా ప్రకాశించడం. ఆ చుక్కని చూస్తూ రాత్రంతా గడిపేస్తాడు మాధవయ్య. ఒక్కొక్కప్పుడు వుండబట్టలేక 'చుక్కి' అని అరుస్తాడు ఇంకోసారి అందకుండా ఆకాశంలో మిగిలిపోయిన తన చుక్కి కోసం పసివాడిలా వలవలా ఏడుస్తాడు.

ఏ నల్లని మేఘమయినా వచ్చి ఆ చుక్కని కమ్మేస్తే కోపంతో పిచ్చిగా కేకేస్తాడు. "ఏయ్! కరుణాకరం! నా చుక్కిని మింగెయ్యకు. నిన్నే....నా చుక్కిని మింగకు ..." కళ్ళు ఎర్రగా కణకణలాడి పోతోంటే, కోపంతో ఊగిపోతూ, పిచ్చిగా అలా అరచి ఒక్కొక్కప్పుడు నీరసంగా కూలబడి పోతాడు మాధవయ్య.

అలా పొలం గట్టుమీద పడిపోయిన మాధవయ్యని, తెల్లారి ఏ శేషయ్యో యింటికి చేరుస్తూ వుంటాడు.

పాత జ్ఞాపకాలు ముళ్ళపొదల్లా గుండెల్లో కదులుతోంటే, మాధవయ్య అలాగే కన్నీళ్ళు కారుస్తూ కూర్చుండిపోయాడు. భుజంమీద పాలకావిడతో ఇంటికి మరలుతోన్న శేషయ్య ఆగి, చీకట్లో బాగా పరకాయించిచూసి "ఏరా మాధవయ్యా రా ఇంటికి పోదాం చీకటడి పోయింది...." అన్నాడు. మాధవయ్యకి చలనంలేదు. శేషయ్య దగ్గరగావచ్చి బుజంమీద చెయ్యేసి కుదుపుతూ "లేరా లెమ్మంటుంటే... అంతా వెళ్ళి పోయారు. రాములోరి గుడికాడ, మన ఎం. ఎల్. ఏ. గారు మాట్టాడ తారంట — ఇందాం నడు" అన్నాడు.

మాధవయ్య నిట్టూర్చి "కాస్సేపుతాలి వస్తాను. నువ్వు పద" అన్నాడు. శేషయ్య కదలలేదు. మాధవయ్య విరక్తిగా "నేనెంత సేపు వుండిపోతే ఎవరు కాదన్నారు? అయినా నా కోసం ఇంటిదగ్గర ఎదురుజూసే వాళ్ళు ఎవరున్నారని?" అన్నాడు. ఆ మాటలకి శేషయ్య గుండెలు జాలితో నిండి పోయాయి. చెయ్యి అందించి మాధవయ్యని లేవదీస్తూ, "నా మాట విను. జరిగిపోయింది మళ్ళీమళ్ళీ జ్ఞాపకం తెచ్చుకుంటూ ఎన్నేళ్ళు బాధపడితే ఏం లాభం చెప్పు?" అన్నాడు. మాధవయ్య జవాబు చెప్పలేదు. బరువుగా శ్వాస వదిలాడు. అంతే.

ముందు శేషయ్యా, ఆ వెనక అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ మాధవయ్య నడుస్తున్నారు. ఊళ్ళో ఒకటి రెండు గుడ్డి దీపాలు మినుకు మినుకుమంటూ దూరానికి కనిపిస్తున్నాయి. ఎమ్. ఎల్. ఏ. గారి మైకు ఉపన్యాసాన్ని గాలి మోసుకువస్తోంది. కాని ఆయన మాటలేవీ స్పష్టంగా ఇవీ అని అర్థంకావడంలేదు.

మెల్లగా అడుగుపడుతోన్న మాధవయ్య గుండెల్లో కొండంత బాధ. మెదడులో గత స్మృతులు రేపుతోన్న మంటలు.

సరిగ్గా ఆ రోజునకూడా ఇలాగే సంధ్య చీకట్లు కమ్మి ఆకాశం అక్కడక్కడ నల్లని మేఘాలతో నిండివుంది. ఏవో లొల్లాయి పదాలు పాడుకుంటూ పొలంనుంచి సరదగా బయలుదేరి ఇల్లు చేరుకునేసరికి, ఇంటినిండా చాలామంది ఆడవాళ్ళు గుమికూడి వున్నారు. ఏమయిందో తనకి అర్థం కాలేదు. "ఏమైంది? ఎందుకు మీరంతా వచ్చారు?... చుక్కి ....నా చుక్కి ఏదీ?" అంటూ ఆదుర్దాగా లోపలికి వెళ్ళబోయాడు. పక్కింటి సీతంబామ్మ ఎదురొచ్చి "మాధవయ్యా, ప్రసవం కష్టమయేలావుంది....వేగిరం పట్నం ఆసుపత్రికి తీసుకెళ్ళు చుక్కిని" అంది. తనకి నెత్తిమీద పిడుగు పడ్డట్టయింది. ఏం చెయ్యాలో తోచలేదు. ఈ చీకట్లో చుక్కిని పట్నం తీసుకెళ్ళాలి. ఎలా?....

చివరికి సలహా యిచ్చిన సీతంబామ్మే బండికూడా ఇచ్చింది. ఉన్న లేతదూడని ఓ కాడికికట్టి, రెండోకాడిని తన మెడమీద పెట్టుకొని, ఆ గూడులేని బండిమీద చుక్కిని కూచోబెట్టి పట్నం బయలుదేరాడు. బండి మీద కూర్చున్న చుక్కి, తెగ యాష్టపడి పోతోంది. మధ్యమధ్య తను ధైర్యం చెబుతూ "ఇదిగో వచ్చేశాం.... ఇంకో పదిబారలు" అంటూ, ఉండుండి పక్కనున్న లేగదూడని అదలిస్తూ, చివరకి ఎలాగయితేనేం పట్నం చేరుకున్నాడు. అప్పటికే సన్నటి తుంపరగా బయలదేరిన వాన, పెద్ద పెద్ద చినుకులుగా మారింది. "ధర్మాసుపత్రి ఎక్కడ ఎక్కడ" అని అడగ్గా

అడగ్గా ఎవరో దరమాత్ముడు చూపించాడు "యిదే గవర్న మెంటు ఆసుపత్రి" అంటూ.

అప్పటికే పెద్దగేటు వేసేశారు. చిన్నగేటు మాత్రం తెరచివుంది. గేటులోపల, దూరంగా చీకట్లో తెల్లగా నిలబడ్డ ఆసుపత్రిని చూసేసరికి కొండంత ధైర్యం వచ్చింది తనకు. "చుక్కీ ఆసుపత్రికి వచ్చేశాం. బాధపడకు. డాక్టరుబాబుతో చెప్పి లోపలికి తీసుకెళతాను. ఇక్కడే వుండు" అంటూ చిన్నగేటు తోసుకుని లోపలికి వెళ్ళాడు. "ఇంక చుక్కికి ఏం భయంలేదు. ఇంతపెద్ద ఆసుపత్రుంది" అనుకుంటూ వరండాలవైపూ గదులవైపూ ఆశగా నడుస్తూన్నాడు. ఎక్కడా యెవరూ కన్పించడంలేదు. ఒక్కొక్క గదిలోలైటూ ఆర్పేస్తోన్నారు. మనుషులెవ్వరేనా కనిపిస్తారేమో, డాక్టరు గారు యెక్కడ అని అడగా లనుకున్నాడు. కాని యెవరూ కనిపించడంలేదు. ఏమి తెలియని తనకి ఏం చెయ్యాలో తెలియలేదు. బండిలో చుక్కి ఏం బాధపడుతోందో....ఏ దిక్కుతోచక ఆదుర్దాగా అటూ యిటూ తిరుగుతోన్న తనకి, దేవతలా వో నర్సు కనిపించింది. తెల్లని గౌనులో, చేతిలో టెన్సు గ్లాసు పట్టుకుని, యిటే వస్తోంది. వస్తూనే "ఎవరు నువ్వు?" అంటూ గద్దించి అడిగింది తనని.

అంతాచెప్పి "అయిదారు గంటల నుంచి నెప్పులతో బాధపడిపోతోంది చుక్కి వచ్చి చూడవూ చెల్లమ్మా" అంటూ ప్రాధేయపడ్డాడు. నర్సు ఎగాదిగా చూసింది. మోకాలి పైకి

కట్టిన పంచె, బిగుతుబనీనూ, ముక్కుకి కాడా–ఇదంతా చూడ గానే అర్థమయింది 'పేదవాడనీ ప్రపంచం తెలియని వాడనీను' అందుకే, వెళుతూ వెళుతూ వెనక్కి తిరిగి అంది. "ఆ ఎనిమిదో వార్డుకి తీసుకెళ్ళు" అని–

తనకా మాట అర్థంకాలేదు. అందుకే వెనకాలే వెళ్ళి అడిగాడు. "ఆ కనిపించే గదిలోకి తీసుకెళ్లు—డబ్బు ఏమ యినా తెచ్చేవా" అంది నర్సు.

తను తబ్బిబ్బుపడి "డబ్బా?....దరమాసు పత్రిఅని చెప్పారు అంతా!" అన్నాడు. "ఊ" అని ఈసడింపుగా చూసి విసవిసానడిచి వెళ్ళిపోయింది నర్సు.

తను పరుగు పరుగున గేటు తీసుకొని బయటికి బండి దగ్గరికి వెళ్ళాడు. "రాయే చుక్కి ....నరసమ్మ నిన్ను తీసుకు రమ్మంది. నీకింక బయంలేదు" అంటూ నెమ్మదిగా చుక్కిని నడిపించుకుంటూ వరండాలోకి తీసుకువచ్చాడు. ఏ గదిలోకి తీసుకు వెళ్ళాలో తెలియలేదు. అన్ని గదుల్లోనూ మంచాలు వున్నాయి. ఆ మంచాలమీద పడుకొనీ వున్నారు. ఒకటి రెండు గదులు మాత్రం మూసి వున్నాయి.

ఏం చెయ్యాలో తోచక, యిందాకటి నరసమ్మ కనిపి స్తుందేమోనని అటూ యిటూ తిరుగుతున్నాడు తను. మూలుగుతున్న చుక్కితో "కాసేపు ఓర్చుకో. నరసమ్మ వచ్చేస్తుంది. నిన్ను డాకటేరు బాబుకి చూపిస్తుంది. ఆబాబు

సూదిమందు వేస్తాడు - అంతే, బాబు పుడతాడు. అంతా హాయిగా యింటి వెళ్ళిపోదాం. నా బంగారు చుక్కివితదూ. కొంచెం ఓర్చుకో...." అంటూన్నాడు మధ్య మధ్యలో.

ఎంతకీ నర్సమ్మ రావడంలేదు.

చుక్కిబాధ యెక్కువై మెలితిరిగిపోయి, మూలగుతూ కుప్పగా కూలబడిపోయింది.

"చుక్కీ బాధపడమాకే! నేను చూడలేను? డాకటేరు బాబు ఎక్కడున్నాడో చూసి తీసుకువస్తాను వుండు" అంటూ తను ఆ చీకట్లో బయలుదేరాడు డాకటరుబాబు ఎక్కడుంటాడో ఎవరిని అడగడం? చివరికి వరండాలో మూలని పడుకునివున్న ఓ ఆసామీని లేపి అడిగాడు. అతను లేవకుండా "ఏందయ్యా గొడవ? నిద్రపోతుంటేనూ!" అంటూ గదిమాడు.

తనకి ఏం పాలుపోలేదు. ఏవిటి చెయ్యడము? పల్లెటూరులో అయితే యిరుగూ పొరుగూ అయినా సాయం చేద్దురు. వాన కొంచెం పెద్దదయింది. ఆకాశంలో మేఘాలు ఇంకా దట్టంగా కమ్ముకుంటున్నాయి. అన్నింటినీ మేఘాలు మింగేశాయేమో ఒక చుక్క అయినా కనిపించడంలేదు. బయటనుంచి, బండికికట్టి తీసుకువచ్చిన లేగదూడ అరుస్తోంది. ఇక్కడ చుక్కి గుట్టుగా బాధని అణచుకుంటూ మూలుగుతోంది. లేగదూడకి ఆకలిగా వుందో, దాహంగావుందో,

ఏమైతే మటుకు ఏం చెయ్యగలడు తను. దూడమళ్ళీ అరిచింది. "నీ పరిస్థితీ నా పరిస్థితీ ఒలాగే వుందిలే" అనుకున్నాడు.

ఇంతట్లోకే గేటు దగ్గరకి ఏదో చిన్నకారువచ్చి ఆగింది. కారు హారన్ వినేసరికి, ఇందాకా తను ఎంతలేపినా లేవని వరండాలో వాచ్‌మన్, ఒక్క వుదుటున లేచివెళ్ళి, పెద్దగేటు తీశాడు. కారు లోపలికి వచ్చింది. కారులైట్లు చూసేసరికి అంతవరకూ గదుల్లో ఆరిపోయి వున్నలైట్లన్నీ వెలిగాయి. అప్పటిదాకా కనిపించకుండా ఎక్కడెక్కడో ఉన్న నర్సులు ముగ్గురు నలుగురయితే, గబగబా కారు దగ్గరికి పరిగెట్టుకుని వచ్చారు.

కారులోంచి నెలలునిండిని ఒక ఖరీదైన అమ్మగారిని సుతారంగా దింపి, ఇద్దరు నర్సులయితే నెమ్మదిగా నడిపించుకుంటూ అతి జాగ్రత్తగా లోపలికి తీసుకువెళ్ళారు. వెనకాలే మరోకారు వచ్చి ఆగింది. ఆ కారులోంచి, మెళ్ళో స్టెతో స్కోపుతో డాక్టరు బాబు దిగాడు. ఆయన్ని చూసేసరికి దేవుణ్ని చూసినట్లయింది తనకి. 'డాక్టరు బాబూ!' అంటూ వెళ్ళి ఆయన కాళ్ళని చుట్టేశాడు.

"ఎవరూ?....ఏవిటి?" అని ఆయన అనడమే తడవుగా "బాబుగారు....నా ఆడది ప్రసవించలేక మద్దేలనుంచి బాధ పడిపోతోంది. అదిగో అక్కడ వరండాలో కూర్చోబెట్టాను. రక్షించండి బాబూ!" అంటూ బావురు మన్నాడు.

డాకటరుబాబు "నీ భార్యకేం ఫరవాలేదు భయపడకు" అని తనకి ధైర్యం చెప్పినర్సుతో "ఆమెని కాసేపాగి పురిటి వార్డులోకి తీసుకురా" అనిచెప్పి లోపలికి వెళ్ళిపోయాడు.

చుక్కి వరండాలో బాధపడుతూనే వుంది. "చుక్కి బాధ తగ్గించు దేవుడా" అంటూ తను వెయ్యి దేవుళ్ళకి మొక్కుతూ పక్కనే కూచున్నాడు.

ఎంతకీ ఎవరూ రావడంలేదు.

చుక్కినీ, చుక్కి బాధనీ పట్టించుకోవడంలేదు.

అయితే పక్క గదిలోంచి నర్సులూ, డాక్టరూ. హడా విడిగావున్న వయినం మాత్రం తెలుస్తోంది. నీళ్ళు, బేసిన్లు, కత్తులూ, పట్టకార్లూ; వీటి చప్పుళ్ళు వినిపిస్తున్నాయి. మనుష్యుల మాటలేం వినిపించకుండా, అతి గంభీరంగానూ, భయం భయంగానూ కాలం గడుస్తోంది. ఉన్నట్లుండి ఆ గదిలోంచి 'కేర్' మంటూ పసిపాప ఏడుపు వినిపించింది. అంతవరకూ మొదటి కారులో వచ్చినాయన, కారుకి జేర్లాబడి కాలుస్తూన్న సిగరెట్‌ని కిందపడేసి, సంతోషంగా వరండావేపు రాసాగాడు.

పసిపాప కేర్‌మన్న శబ్దం గదిలోంచి రాగానే, ఇవతల వరండామీద మూలుగుతున్న చుక్కి, ఒక్కక్షణం మూలుగు ఆపి, తన కళ్ళల్లోకి మురిపెంగా చూసింది. మళ్ళీ అంతలోనే 'అబ్బా' అంటూ బాధతో ఉండగలు చుట్టుకుపోయింది.

ఆపరేషన్ హాలుకి అవతలగావున్న గదిలో లైటు వెలిగింది. గాజు తలుపులోంచి అందించిన నోట్లకట్టని మరో చెయ్యి అందుకొంది. నర్సు పెదిమలమీద డాక్టరు పెదిమలు ముద్రలేశాయి.

గాజు తలుపులోంచి నీడలుగా కదులుతూ కనిపిస్తూన్న ఆ దృశ్యం చూసేసరికి తనకి వళ్ళంతా ముళ్ళకంప గుచ్చుకొన్నట్లయింది. ఇంతలో పక్కనున్న చుక్కి "అబ్బా!" అంటూ అరచి బాధకి తట్టుకోలేక నేలమీదకి ఒరిగిపోయింది. దాంతో హాస్పిటల్ అంతా దద్దరిల్లేటట్లు 'డాక్టరుబాబూ!' అంటూ పిచ్చిగా అరిచాడు తను. ఆ కేకకి, ఏవయిందో అర్థంకాక, గబగబ అంతా తను వున్నచోటుకు వచ్చారు. హాస్పిటల్ గదుల్లో లైట్లన్నీ వెలిగాయి.

డాక్టరుబాబు వచ్చి చుక్కి చెయ్యిజూసి తనతో "ఏం ఫరవాలేదు కంగారు పడకు. నీరసం వచ్చింది. అంతే. ముందు యీ మందులు తీసుకురా" అంటూ ఓ చీటీరాసి యిచ్చాడు.

ఆ చీటీ తీసుకుని ఎక్కడికి వెళ్ళాలో ఏం చెయ్యాలో తెలియక తను అటూ యిటూ దిక్కులు చూస్తూంటే నర్సు చెప్పింది "గేటు దాటాక రోడ్డుకు అటుగా మందుల కొట్టు వుంటుంది. అక్కడికెళ్ళి మందులు పట్రా - ఈలోగా నీ భార్యని లోపలికి తీసుకెళతాం" అని.

ఆ చీటీ తీసుకొని, అదిరే గుండెని ఎడంచేత్తో రాసుకుంటూ, పరుగు పరుగున గేటు దగ్గరకు వచ్చాడు. చూస్తే, బండీ దూడాలేవు. అరిచి అరచి బండిని లాక్కుంటూ పోయినట్టుంది. ఎరగని ఊళ్ళో ఈ అర్ధరాత్రివేళ ఎక్కడికని వెళ్ళి వెదకడం, ఎవర్ని అడగడం? దిగులుగా చూశాడు. తన చేతిలోని చీటీకేసి చూసుకున్నాడు. దాన్ని పదిలంగా గుండెలికి అదుముకున్నాడు. "బండీ దూడా పోతేపోయాయి. నా చుక్కి బతికితే అదేచాలు" అనుకున్నాడు.

నర్సు ఆనమాలు చెప్పిన మందుల కొట్టుప్రవు పరిగెట్టాడు. హమ్మయ్య! మందులకొట్టు తీసేవుంది. లోపల లైటు వెలుగుతోంది. ఓ తలుపురెక్క ఇంకా తెరిచివుంది. సగం తెరిచివున్న ఆ గుమ్మంలోంచి కొట్టులోకి వెళ్ళబోయినవాడల్లా ఆగిపోయాడు.

గుప్పుమంటూ బ్రాంది వాసన కొట్టింది.

ఇది సారా షాపా?....మరి మందులషాపు అందేవిటి నర్సు?....అనుమానంతో అటూ ఇటూ ఊగి చివరికి ఎటూ తేల్చుకోలేక "బాబుగారూ" అంటూ పిలిచాడు తను.

"ఎవరది? వాచ్‌మేనా! మందులు తెచ్చావా? రా- నీ కోసమే కూచున్నాను" అంటూ లోపల్నుంచివచ్చిన జవాబు తనకి అర్థం కాలేదు. పైగా ఆ జవాబిచ్చిన వ్యక్తి

మాటలూ, ముద్దముద్దగా వున్నాయి. గవర్న మెంటు ఆసుపత్రిలో మందులన్నీ శాంపిల్స్‌తో సహా, ఆ మందుల షాపులోకి వెళ్ళి, తిరిగి ఎర్రని దశ్రవరూపంలో డాక్టర్ కరుణా కరంగారి దగ్గరికి వస్తాయనీ, ఆసుపత్రి మందుల్ని అందు కోడం కోసమే, అతనలా అర్ధరాత్రి వరకూ జాగారంచేస్తూన్నా డనీ, తనకేం తెలుసు?

అందుకే అతని ముద్దముద్ద మాటలకి జవాబుగా "బాబుగారూ - ఓటీ ఇదిగో - మందిప్పించండి" అన్నాడు తను- "ఇప్పుడు మందేమిటి?" అంటూ షాపు యజమాని విసుగ్గా ఇవతలకి వచ్చి తననీ తన రూపాన్నీ చూసి "ఊ.... డబ్బు తెచ్చావా?" అన్నాడు.

"ఆ.... తెచ్చానండి" అంటూ రొంటిని కట్టి వున్న పంచెకొంగులోంచి ముడివిప్పి, రెండు రూపాయల నోటూ చిల్లరా, టేబిల్‌మీదవున్న నున్నటి గాజుపలక మీద పెట్టాడు తను.

షాపు యజమాని మందుసీసా టేబిల్‌మీద గట్టిగా చప్పుడు చేసి పెడుతూ "పన్నెండు రూపాయల ఇరవై పైసలు" అంటూ అరిచాడు.

"అమ్మో - అన్ని డబ్బులు నాకాడ ఏవీ?" అన్నాడు తను.

"లేకపోతే మందు యెక్కడనుంచి వస్తుంది?....వెళ్ళు వెళ్ళు" అంటూ మందు సీసాని తిరిగి అతను షెల్ఫ్‌లో పెట్టేశాడు.

తను చిల్లరంతా లెఖ్ఖపెట్టి అవన్నీ అతనికి అందిస్తూ "బాబుగారూ-మీకు పుణ్యం వుంటుంది, ఈ డబ్బులన్నీ తీసుకోండి - మందివ్వండి బాబూ మా చుక్కికి.... మందు లేకపోతే చుక్కి...." అంటూ బావురు మన్నాడు.

"ఏవిటి నీ గొడవ? పుణ్యం పాపం ఏవిటి? ఇదేం ధర్మ సత్రం అనుకున్నావా?.... వెళ్ళు.... వెళ్ళు" అంటూ ఆయన స్నేహితులవైపు తిరిగాడు.

తనకి దుఃఖం ముంచుకొస్తోంది. గుండె బరువుగా వుంది. చినుకులు మరీ యెక్కువయాయి. ఉండుండి ఆకాశం తళుక్కుమంటోంది. ఏం చెయ్యాలో దిక్కు తోచడం లేదు. మందు పట్టికెళ్ళకపోతే చుక్కి ఏమైపోతుంది?.... తనకి ఏడుపు ఆగలేదు. నోటికి గుప్పెళ్ళు అడ్డంపెట్టుకుని ఎక్కెక్కి ఏడుస్తూ 'చుక్కీ' అని అరిచాడు.

షాపు యజమాని విసుక్కుంటూ "ఏవిటా ఏడుపు? చుక్కి ఎవరు?" అన్నాడు.

"నా పెళ్ళాం బాబయ్యా - పురిటికని పల్లెనుంచి తీసుకువచ్చాను.... డాటరుబాబు మందు తెచ్చుకో అని యీ చీటి ఇస్తే...." ఏడుస్తూ ఆపైన చెప్పలేక ఆగిపోయాడు.

"ఊ.... అయితే పట్టికెళ్ళు మందు... మిగిలిన డబ్బులు రేపు తెచ్చిపెట్టు.... ఏం వినిపించిందా?.... రేపు తెచ్చి యివ్వాలి."

"దణ్ణంబాబూ.... కనికరంగల మారాజువి. అలాగే తెస్తా —నిజాయితీలేని బతుకు ఏం బతుకు బాబూ- రేపు తప్పకుండా మిగిలిన డబ్బు తెచ్చి యిస్తా.... వస్తాబాబూ" అంటూ ఆ సీసాని గుండెలకి ఆప్యాయంగా అదుముకుని, వానలో పరుగుపరుగున ఆసుపత్రి వరండా దగ్గరికి వచ్చాడు.

చుక్కి....తన చుక్కి ఏదీ?.... ఇందాకా యీవరండాలోనే కదావుంది? ఏ నరసమ్మైనా లోపలికి తీసికెళ్ళిందా? అటూ ఇటూ చూశాడు. అన్ని గదుల్లోకీ వెళ్ళాడు. ఎవ్వరూ కన్పించలేదు ఆఖరికి లైట్లుకూడా లేవు. ఈ గదిలోంచి ఆ గదిలోకి, యీ వరండాలోంచి ఆవరండాలోకి అలా కలియ దిరుగుతూ, మధ్యమధ్యలో చుక్కీ అని కేకవేస్తూ, వెతికిన చోటే వెతుకుతూ ఆసుపత్రి అంతా తిరుగుతున్నాడు. వాన జోరు ఎక్కువైంది. భయంతో తన గుండె కూడా వేగంగా కొట్టుకో సాగింది.... మందుసీసాని మాత్రం గట్టిగా గుండెలకి అదుముకొని వున్నాడు.

తిరుగుతూనే వున్నాడు.

గంటలు గడుస్తూనే వున్నాయి.

ఇందాకటి అలికిడీ, లైట్లూ, కార్లూ ఏం లేవు.

అంతా నిశ్శబ్దం.

గుండెలు బద్దలయ్యేటంత భయంకర నిశ్శబ్దం—

కాళ్ళు తేలిపోతున్నాయి - చుక్కి యెక్కడుందో తెలియడంలేదు. చెప్పేవాళ్ళు కూడా ఎవరూలేరు - బాబు పుట్టాడో పాపపుట్టిందో- నీరసం, ఆదుర్దా - వీటితో నరాలు ఏక తోడుకు పోతున్నాయి. అయినా ఆసుపత్రి అంతా అలంగం తిరుగుతూనే వున్నాడు - మధ్య మధ్య 'చుక్కీ' అని అరుస్తోనే వున్నాడు.

భళ్ళున తెల్లారింది.

మళ్ళీ నెమ్మది నెమ్మదిగా ఆసుపత్రి అంతా కళ్ళు తెరిచింది.... తెల్లని గౌన్లు వేసుకున్న నర్సులూ, స్టెతో స్కోపులు మెళ్లోవేసుకుని అటూ ఇటూ కదులుతూన్న డాక్టర్లూ అందరూ ఎవరి హడావుడిలో వాళ్ళు వున్నారు. ఒక్కళ్ళూ తన గొడవ పట్టించుకోవడంలేదు. అక్కడికి కని పించిన ప్రతి నర్సునీ, డాక్టరునీ అడుగుతూనే వున్నాడు. "నా చుక్కి ఎక్కడ?.... ఎక్కడుందో చెప్పండి బాబూ" అంటూ- ఇలా అందరినీ అడగ్గా అడగ్గా ఒక డాక్టరు కాబోలు తన బాధ చూడలేక "వుండు నైట్ డ్యూటీ యెవరో తెలుసు కుందాం" అన్నాడు. తర్వాత కాస్సేపటికి వచ్చి "నైట్ డ్యూటీ కరుణాకరంది- డ్యూటీ బుక్‌లో రాసివుంటాడులే" అంటూ పుస్తకం తెరిచి చూశాడు.

ఏం చెబ్తారో అని, తను ఎదురుగుండా నిలబడ్డాడు. నర్స్‌ని పిలిచి, ఆమెతో యేదో ఇంగ్లీషులో చెప్పి "వెళ్ళు-ఆ నర్సుతోటి వెళ్ళు" అని ఆ డాక్టరుగారు తనని ఆమెతో పంపించాడు.

నర్సు తనని తిన్నగా శవాల గదికి తీసి కెళ్ళింది.

చుక్కి శవం చూసేసరికి, గుండె భగ్గున మండిపోయి భేరుమని ఏడ్చేశాడు.

"చుక్కీ చచ్చిపోయావా? యీ మావమందిప్పించ లేదని ఎళ్లిపోయావా? నువ్వు లేకుండా నేనెల్లా బతికేదే చుక్కీ" అంటూ గుండె పగిలిపోయేలా శవంమీద పడి యేడ్చాడు.

ఆసుపత్రిలో నర్సులూ డాక్టర్లతోబాటు, గోడనివున్న బాపూజీ బొమ్మకూడా తనవైపు జాలిగా దిగులుగా చూసింది. చుక్కిమీద రాలిన రెండు కన్నీటిబొట్లూ, తనవో బాపూఫోటో లోంచి రాలినవో అంతుపట్ట లేదు. చుక్కి శవాన్ని బుజం మీద వేసుకుని గుండెల్లో మంటలకి తల్లడిల్లిపోతూ హాస్పటల్ దాటి బైటికి వచ్చాడు. షాపు యజమానికి, మందు సీసా ఇచ్చేస్తూ, "ఇదిగో బాబుగారూ మీ మందు-ఇంక అవసరం లేదు- నేను పేదోణ్ని కదూ - మందు యిప్పించలేనని నా మీద జాలిపడి నాచుక్కి ఎల్లిపోయింది" అంటూ బావురుమని గుండె చెరువయేలా ఏడ్చేశాడు తను.

ఆయినా సీసా తీసుకుంటూ "గుండెపగిలి చచ్చి పోతావు. అంతలా ఏడవకురా" అన్నారు భయపడుతూ....

"నేనెందుకు ఏడవడం?.... అదిగో నా చుక్క ఆ చుక్కల్లో కలిసిపోయింది. ... అదిగో నా చుక్క! చుక్క...."

దిబ్బుమని పడిపోయిన మాధవయ్యని చూసి, కంగారుగా పొలకావిడి పక్కనపెట్టి "మాధవయ్యా... మాధవయ్యా" అంటూ కుదిపాడు శేషయ్య. మాధవయ్యలో చలనంలేదు. భయంతో గుండెమీద చెవిపెట్టి వినబోయిన శేషయ్యకి గుండె చప్పుడుకంటే ఊళ్ళో రాములోరి గుడిదగ్గర మైకు ఉపన్యాసం ఇస్తోన్న ఎమ్. ఎల్. ఏ. గారి మాటలే గట్టిగా వినిపించ సాగాయి.

"ధనవంతులకీ బీదవాళ్ళకి సమానంగా న్యాయం జరగాలి. ఇంకా యెంతో జరగవలసి వుంది. బీదలకోసం పట్టాలు ఇప్పించాం-ఇళ్ళు కట్టించాం. ధర్మాసుపత్రులు కట్టించాం...."

ఇలా పెద్ద ధ్వనిలా చెవిలో వచ్చి పడుతూన్న ఉపన్యాసం హోరులో, శేషయ్య యెంత ప్రయత్నం చేసినా మాధవయ్య గుండె చప్పుడు వినిపించడమేలేదు - అంత వరకూ ఆకాశంలో మిలమిలా మెరిసిన చుక్కకూడా కనిపించలేదు-నల్లని మేఘం ఆకాశాన్ని ఆవరించింది. కాస్సేపట్లో,

ఏం ఉరుములు ఉరుముతాయో.

ఏం మెరుపులు మెరుస్తాయో,

ఏం వాన కురుస్తుందో ఏమో కాని,

ప్రస్తుతం భూమీ, ఆకాశం, అంతా మాత్రం గాఢాంధ కారంగా వుంది—

ఆకాశంలో చుక్కా, నేలమీద బక్కచిక్కిన మాధవయ్య లాంటి అర్భకపు బతుకులూ అన్నీ మాత్రం అంధకారంలో అలుముకు పోయాయి—

ఎమ్. ఎల్. ఏ గారి ధర్మానుపత్రి ఉపన్యాసం, సాగు తూనే వుంది, వర్తమాన పరిస్థితులకి దర్పణంగా—

(జ్యోతి)